

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Utbildningsbyrån, U2

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister	Byråchef	Omedelbart
Annika Hambrudd	Elisabeth Storfors	

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 3

Bordlagt ärende från 15.1.2020

Yttrande till högsta förvaltningsdomstolen

i ärende dnr 4565/3/19

ÅLR 2019/5560

5 U2

Högsta förvaltningsdomstolen begär Ålands landskapsregerings (nedan landskapsregeringen) yttrande om Henrik Löthmans (nedan ändringssökanden) besvär gällande landskapsregeringens villkorliga beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer som klasslärare med beslutsnummer 29 U2A och diarienummer ÅLR 2019/5560.

Landskapsregeringen konstaterar att ändringssökandens yrkanden och grunderna för dessa inte tydligt framkommer av besväret. På basis av den tidigare skriftväxlingen mellan parterna (ändringssökandens e-post 3.9.2019 och landskapsregeringens svar 13.9.2019) och de handlingar som ändringssökanden bifogat i besväret, utgår landskapsregeringen ifrån att ändringssökanden anser att landskapsregeringen bedömt ändringssökandens arbetserfarenhet och handledarens kompetens felaktigt vid erkännande av yrkeskvalifikationerna. Därtill saknas definitionen av begreppet ”stor grupp” i beslutet.

Landskapsregeringen bestrider ändringssökandens yrkanden och grunder i dess helhet och yrkar på att högsta förvaltningsdomstolen förkastar ändringssökandens besvär i sin helhet.

Grunder för yttrande

Bakgrund

Erkännande av yrkeskvalifikationer för yrken som omfattas av Ålands lagstiftningsbehörighet baserar sig på landskapslagen (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer (nedan erkännandelagen). Genom landskapslagen genomförs europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer. Yrket klasslärare, som innebär klassundervisning i årskurserna 1–6, är ett reglerat yrke på Åland. Behörighetsvillkoren för klasslärare på Åland framkommer av 4 § i förordning om behörighetsvillkoren för personal inom

undervisningsväsendet (FFS 986/1998), tillämplig på Åland genom 29 § i grundskoleförordning (1995:95) för landskapet Åland.

Ändringssökanden ansökte 1.7.2019 om erkännande av yrkeskvalifikationer som klasslärare. Till stöd för sin ansökan bifogade ändringssökanden kurs/studieintyg och arbetsintyg. Ändringssökanden kompletterade 8.8.2019 sin ansökan med examensbevis.

Landskapsregeringen beslöt 29.8.2019 att inte erkänna ändringssökandens yrkeskvalifikationer som klasslärare. Eftersom ändringssökandens utbildning, grundläraresexamen för årskurserna 4–6, väsentligt avviker från den utbildning som krävs för klasslärare i årskurserna 1–6, krävde landskapsregeringen i enlighet med 6 § 1 mom. i erkännandelagen att ändringssökanden fullgör en kompensationsåtgärd. Kompensationsåtgärden kan fullgöras antingen genom avläggandet av ett lämplighetsprov eller genomförandet av en anpassningsperiod om maximalt tre år. I beslutet informerades ändringssökanden om att det är fråga om ett villkorligt beslut i enlighet med 14 § 4 mom. i erkännandelagen och att ett slutligt beslut utfärdas när ändringssökanden meddelat till landskapsregeringen att kompensationsåtgärderna har fullgjorts.

Bedömningen av sökandens yrkeserfarenhet

Innan landskapsregeringen kräver att sökanden ska fullgöra en kompensationsåtgärd ska landskapsregeringen enligt 6 § 2 mom. i erkännandelagen kontrollera om de kunskaper som sökanden har förvärvat genom yrkesverksamhet eller livslångt lärande helt eller delvis täcker den väsentliga avvikelser som avses i 6 § 1 mom.

Den arbetslivserfarenhet som finns beskrivet i arbetsintyget daterat 2.7.2019 är fritidshemsföreståndare, skolcoach och lärare i studio. Enligt landskapsregeringens bedömning kan endast lärarerfarenhet kompensera för avsaknad av formell lärarbehörighet. Enligt intyget har ändringssökanden under läsåret 2018-2019 undervisat i studio totalt 10 elever i åk 2-8 varav undervisning i åk 1-3 skett för en elev i åk 2 och en elev i åk 3 i två ämnen vardera. Undervisningen i studio motsvarade enligt landskapsregeringens bedömning inte innehållsmässigt klassundervisning då den var utformad för en mycket begränsad mängd elever och ett fåtal undervisningsämnen även om undervisningen i studion följer allmänna läroplanens mål.

Handledarens kompetens

Enligt landskapsregeringens villkorliga beslut innebär sökandens anpassningsperiod att sökanden under ett läsår utövar yrket klasslärare under handledning av en behörig yrkesutövare i någon av de årskurser som sökanden kompenserar för, i detta fall i årskurserna 1–3. Uttrycket ”behörig yrkesutövare” baserar sig på erkännandelagens 2 § 6 mom. och 7 § 1 mom. Det är således fråga om ett begrepp som har sin grund i lagen och som landskapsregeringen hänvisar till i sina villkorliga beslut.

Landskapsregeringen har inte bedömt handledarens kompetens vad gäller det inlämnade arbetsintyget daterat 2.7.2019. Ett krav på handledarens kompetens ställs i erkännandelagen i samband med förordnande av en anpassningsperiod. Det krav som landskapsregeringen kan ställa med stöd av erkännandelagen är att handledaren är behörig att utöva det yrke

som anpassningsperioden avser. Landskapsregeringen kan inte ta ställning till handledarens behörighet i detta fall eftersom intyget inte anknyter till den anpassningsperiod som landskapsregeringen har förordnat genom ett villkorligt beslut.

Definitionen ”stor grupp”

Enligt landskapsregeringens beslut innebär ändringssökandens anpassningsperiod klassundervisning i stor grupp inom allmänundervisning, där man undervisar och går framåt enligt allmänna läroplanens mål. Med klassundervisning i en stor grupp avses klassundervisning i en helklass.
